

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 21 lipca 2006 r.

w sprawie aplikacji referendarskiej i egzaminu referendarskiego

Na podstawie art. 153 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb przeprowadzenia konkursu na aplikację referendarską, skład i sposób powoływania komisji

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104.

konkursowej oraz wysokość wynagrodzenia jej członków;

- 2) organizację aplikacji referendarskiej i obowiązki aplikanta referendarskiego;
- 3) zakres i przebieg egzaminu referendarskiego;
- 4) skład komisji egzaminacyjnej, sposób powoływania i wysokość wynagrodzenia jej członków oraz sposób postępowania komisji egzaminacyjnej.

§ 2. 1. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, wyznacza termin konkursu dla kandydatów na aplikację referendarską oraz ustala liczbę aplikantów referendarskich, zwanych dalej „aplikantami”, dla poszczególnych okręgów sądowych, biorąc pod uwagę potrzeby kadrowe i możliwości organizacyjne sądów.

2. Konkurs rozpoczyna się nie później niż dnia 30 września, tego samego dnia we wszystkich wyznaczonych sądach okręgowych.

3. Nie później niż 45 dni przed terminem konkursu Minister Sprawiedliwości zamieszcza ogłoszenie o terminie konkursu oraz ustalonej liczbie aplikantów dla wyznaczonych okręgów sądowych na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Prezesi wyznaczonych sądów okręgowych zamieszczają ogłoszenie na tablicach ogłoszeń sądów okręgowych.

4. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 3, określa:

- 1) termin i miejsce złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do konkursu, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
- 2) sądy okręgowe, w których prowadzony będzie nabór na aplikację;
- 3) ustalone przez Ministra Sprawiedliwości limity miejsc na aplikację w okręgach sądowych przeprowadzających nabór na aplikację;
- 4) termin rozpoczęcia konkursu na aplikację;
- 5) zakres wiedzy podlegający sprawdzeniu w trakcie konkursu.

5. Zgłoszenie powinno zawierać:

- 1) wniosek o dopuszczenie do konkursu;
- 2) ankietę personalną opracowaną w Ministerstwie Sprawiedliwości;
- 3) życiorys;
- 4) urzędowo poświadczony odpis dyplomu ukończenia wyższych studiów prawnych w Polsce i uzyskania tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Polsce albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;
- 5) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem zgłoszenia;
- 6) 3 zdjęcia kandydata.

6. Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymogów formalnych określonych w ust. 5, prezes sądu okręgowego wzywa kandydata do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie zgłoszenia bez rozpoznania.

7. Zgłoszenie może również złożyć kandydat, który złożył zaświadczenie, z którego wynika, iż zdał on wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawnych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia takiego kandydata do egzaminu konkursowego jest złożenie przez niego, nie później niż 5 dni przed terminem egzaminu konkursowego, odpisu dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego.

8. Prezes sądu okręgowego zwraca kandydatowi zgłoszenie złożone po terminie. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.

§ 3. Zgłoszenia wraz z wymaganymi załącznikami przyjmowane są przez prezesa właściwego sądu okręgowego.

§ 4. 1. Konkurs dla kandydatów, zwany dalej „konkurem”, przeprowadzają komisje konkursowe powołane przez prezesów właściwych sądów apelacyjnych, złożone z pięciu członków: czterech sędziów sądów powszechnych i referendarza. Przewodniczącym komisji konkursowej wyznacza prezes sądu apelacyjnego spośród członków będących sędziami. W pracach komisji konkursowej w charakterze obserwatora może uczestniczyć przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości.

2. Członkiem komisji konkursowej nie może być osoba będąca małżonkiem, krewnym lub powinowatym kandydata albo pozostająca z nim w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić wątpliwości co do jej bezstronności. Członkowie komisji konkursowej przed powołaniem do składu komisji składają stosowne oświadczenia.

§ 5. 1. Konkurs składa się z części pisemnej oraz ustnej i obejmuje sprawdzian wiadomości ogólnych, wiadomości z zakresu prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa cywilnego, prawa gospodarczego, prawa europejskiego, znajomości ustrojów i funkcjonowania organów władzy i administracji publicznej oraz organów wymiaru sprawiedliwości.

2. Część pisemna trwa 90 minut i składa się z przygotowanych przez Ministra Sprawiedliwości 75 pytań testowych jednokrotnego wyboru i 2 pytań opisowych, z których kandydat na aplikanta wybiera do opracowania jedno. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe komisja przyznaje 1 punkt, a za opracowanie pytania opisowego od 0 do 5 punktów. Maksymalna liczba punktów z części pisemnej wynosi 80.

3. Konkurs przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających kandydatom samodzielną pracę, przy czym na sali — poza zdającymi — mogą być obecni tylko członkowie komisji konkursowej. Opuszczenie sali w trakcie konkursu dopuszczalne jest

w wyjątkowych przypadkach, pod nadzorem członka komisji konkursowej, wskazanego przez przewodniczącego.

4. Prace konkursowe oznacza się indywidualnym kodem. Każdy kandydat otrzymuje wylosowaną przez siebie kopertę, na której widnieje numer kodu. Numer kodu kandydat wpisuje w prawym górnym rogu na pierwszej stronie testu. W kopercie umieszczona jest czysta kartka, na której kandydat zapisuje swoje imię i nazwisko, umieszcza ją ponownie w kopercie, zakleja i przed przystąpieniem do rozwiązywania testu oddaje członkowi komisji konkursowej. Koperty — do czasu rozkodowania prac — przechowuje przewodniczący komisji konkursowej. Prace są rozkodowywane po ich sprawdzeniu.

5. Do czasu ogłoszenia wyników z części pisemnej przewodniczący komisji konkursowej przechowuje testy w kancelarii tajnej właściwego sądu okręgowego, z wyłączeniem czasu niezbędnego do przeprowadzenia części pisemnej konkursu oraz sprawdzenia prac. Komisja konkursowa sprawdza prace z części pisemnej konkursu niezwłocznie po jej zakończeniu w siedzibie komisji konkursowej, przy czym każda praca podlega sprawdzeniu przez dwóch członków komisji konkursowej. Komisja konkursowa dokonuje otwarcia koperty z odpowiedziami do testu po zakończeniu części pisemnej konkursu.

6. Do części ustnej zostają dopuszczeni kandydaci, którzy uzyskali co najmniej 60 punktów z części pisemnej konkursu. W przypadku gdy minimum to uzyska mniejsza liczba kandydatów niż dwukrotność limitu przyjęć na aplikację w danym okręgu, do części ustnej dopuszczeni zostają kandydaci, którzy otrzymali kolejno największą liczbę punktów, wówczas jednak liczba kandydatów dopuszczonych do części ustnej nie może przekroczyć dwukrotności limitu przyjęć. Jeżeli więcej niż jeden kandydat uzyska taką samą liczbę punktów jak ostatni spośród wyłonionych w ten sposób kandydatów, wszyscy oni zostają dopuszczeni do części ustnej konkursu.

7. Pytania na część ustną konkursu przygotowuje, w formie pisemnych zestawów, prezes sądu apelacyjnego. Członkowie komisji konkursowej mogą zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z pytaniami z wylosowanego zestawu.

8. Każdy z członków komisji konkursowej ocenia odpowiedź kandydata na poszczególny zestaw pytań w skali od 0 do 6 punktów, biorąc pod uwagę treść merytoryczną, logikę myślenia oraz poprawność językową wypowiedzi. Punkty uzyskane od wszystkich członków komisji konkursowej sumuje się. Maksymalna liczba punktów z części ustnej wynosi 30.

§ 6. 1. Komisja konkursowa przedstawia prezesowi sądu okręgowego wyniki konkursu wraz z dokumentacją.

2. Na podstawie przedstawionych wyników konkursu prezes sądu okręgowego ustala i ogłasza listę osób zakwalifikowanych do odbywania aplikacji, biorąc pod uwagę sumę punktów uzyskanych przez kan-

dydata z części pisemnej i ustnej konkursu. W razie uzyskania przez kilku kandydatów tej samej ilości punktów bierze również pod uwagę ocenę końcową widniejącą na dyplomie.

§ 7. O mianowaniu i zwolnieniu aplikanta prezes sądu okręgowego zawiadamia niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości.

§ 8. Za przeprowadzenie części pisemnej konkursu członkowie komisji konkursowej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 0,1 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego w stawce pierwszej awansowej, za każdą ocenioną pracę pisemną.

§ 9. Za przeprowadzenie części ustnej konkursu członkowie komisji konkursowej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 0,4 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego w stawce pierwszej awansowej, za ocenę każdego kandydata zdającego tę część konkursu.

§ 10. Aplikacja referendarska rozpoczyna się w pierwszą środę następującą po dniu 1 listopada.

§ 11. 1. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór programowy nad aplikacją referendarską.

2. Organizację oraz bieżącą kontrolę nad przebiegiem aplikacji sprawuje prezes właściwego sądu okręgowego za pośrednictwem kierownika szkolenia.

3. Prezes sądu apelacyjnego przesyła do wiadomości Ministra Sprawiedliwości, w terminie do dnia 20 listopada każdego roku, szczegółowy program szkoleń seminaryjnych dla aplikantów, w którym wyznacza terminy szkoleń, ich tematy oraz wykładowców.

§ 12. Aplikacja referendarska obejmuje:

- 1) praktykę zawodową;
- 2) szkolenia centralne;
- 3) szkolenia seminaryjne.

§ 13. Aplikant odbywa praktykę zawodową w dwóch cyklach, w następującej kolejności:

- 1) cykl pierwszy trwający 8 miesięcy:
 - a) 5 miesięcy — w wydziale ksiąg wieczystych,
 - b) 2 miesiące — w wydziale cywilnym sądu rejonowego,
 - c) miesiąc — w wydziale gospodarczym sądu rejonowego;
- 2) cykl drugi trwający 4 miesiące:
 - a) 3 miesiące — w wydziale gospodarczym prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy,
 - b) miesiąc — w wydziale gospodarczym prowadzącym rejestr zastawów.

§ 14. 1. Praktyka zawodowa odbywa się pod nadzorem patrona, którego wyznacza prezes sądu okręgowego.

2. Patronem może być sędzia albo referendarz sądowy, który wykonuje zawód przez co najmniej 3 lata i posiada wyłącznie pozytywne oceny pracy.

3. W czasie praktyki zawodowej w wydziałach, o których mowa w § 13, aplikant:

- 1) zapoznaje się z całokształtem czynności związanych z zakresem obowiązków referendarza sądowego;
- 2) nabywa praktycznych umiejętności samodzielnego posługiwania się systemami informatycznymi;
- 3) przygotowuje projekty dokumentów sporządzanych w poszczególnych sprawach przez referendarza sądowego.

4. Z okręgów, w których nie ma wydziału gospodarczego prowadzącego Krajowy Rejestr Sądowy lub rejestr zastawów, prezes sądu okręgowego deleguje aplikanta, po porozumieniu z prezesem właściwego sądu okręgowego, do najbliższego ze względu na miejsce zamieszkania aplikanta lub miejsce odbywania aplikacji wydziału gospodarczego, który prowadzi Krajowy Rejestr Sądowy lub rejestr zastawów. Na czas delegacji prezes sądu okręgowego, do którego został odelegowany aplikant, wyznacza dla niego patrona.

5. Jeżeli usprawni to przebieg aplikacji, prezes sądu okręgowego może delegować aplikanta do innego niż wskazany w ust. 4 wydziału gospodarczego, któremu powierzono prowadzenie Krajowego Rejestru Sądowego lub rejestru zastawów.

§ 15. 1. Szkolenia centralne aplikantów w trakcie każdego cyklu praktyki zawodowej, o którym mowa w § 13, organizuje Minister Sprawiedliwości.

2. Prezes sądu apelacyjnego organizuje w sądzie apelacyjnym lub we wskazanym przez niego sądzie okręgowym, raz w miesiącu, jednodniowe trwające 8 godzin szkolenie seminaryjne dla aplikantów, obejmujące zagadnienia związane z zakresem odbywanej praktyki zawodowej.

§ 16. Program szkoleń seminaryjnych i szkoleń centralnych obejmuje zagadnienia wchodzące w zakres obowiązków referendarza, w szczególności:

- 1) przepisy materialne i ustrojowe z zakresu ksiąg wieczystych, postępowanie wieczystoksięgowe oraz wybrane zagadnienia z zakresu innych przepisów dotyczących obrotu nieruchomościami;
- 2) postępowanie rejestrowe — Krajowy Rejestr Sądowy i rejestr zastawów;
- 3) zastaw rejestrowy;
- 4) prawo spółek handlowych, prawo o stowarzyszeniach oraz zagadnienia dotyczące innych podmiotów podlegających rejestracji sądowej;
- 5) wybrane zagadnienia z zakresu prawa upadłościowego i prawa o postępowaniu układowym;
- 6) prawo cywilne materialne i procesowe w zakresie czynności wykonywanych przez referendarza sądowego, ze szczególnym uwzględnieniem postępowania upominawczego;

7) wybrane elementy prawa rodzinnego;

8) przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych;

9) wybrane zagadnienia z zakresu prawa bankowego, podatkowego, egzekucyjnego i geodezyjnego;

10) przepisy ustrojowe dotyczące sądownictwa, organów kontroli państwowej i ochrony prawa z elementami prawa konstytucyjnego;

11) organizację wewnętrznego urzędowania sądów oraz zakres działania sekretariatów sądowych i innych działów administracji sądowej.

§ 17. 1. W terminie 7 dni od zakończenia praktyki zawodowej w każdym z wydziałów patron sporządza opinię o aplikancie i przedstawia ją, za pośrednictwem kierownika szkolenia, prezesowi właściwego sądu okręgowego, w celu dołączenia do akt osobowych aplikanta.

2. Opinię dotyczącą ostatniej praktyki w toku aplikacji patron sporządza i przedstawia prezesowi w dniu zakończenia praktyki.

3. Opinia zawiera w szczególności informację o przebiegu praktyki, poczynionych postępach aplikanta oraz o jego przydatności do zawodu referendarza sądowego.

§ 18. 1. Udział w szkoleniu seminaryjnym i odbycie praktyki zawodowej są obowiązkowe, a nieobecność przekraczająca łącznie 14 dni, z wyłączeniem przysługujących aplikantowi urlopów, uniemożliwia przystąpienie do egzaminu referendarskiego.

2. W wyjątkowych przypadkach, a w szczególności w razie choroby, prezes sądu okręgowego może zezwolić aplikantowi na przystąpienie do egzaminu referendarskiego, gdy nieobecność aplikanta jest dłuższa niż wymieniona w ust. 1, nie przekracza jednak 30 dni.

§ 19. 1. Po zakończeniu aplikacji aplikant składa egzamin referendarski przed Centralną Komisją Egzaminacyjną, zwaną dalej „Komisją”.

2. Rozpoczęcie egzaminu powinno nastąpić nie później niż w terminie 14 dni od zakończenia aplikacji.

3. Nie później niż w terminie 30 dni przed terminem egzaminu osoby uprawnione do złożenia egzaminu na podstawie art. 149 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych zgłaszają prezesowi sądu okręgowego właściwemu ze względu na ich miejsce zamieszkania wnioski o dopuszczenie do egzaminu referendarskiego. Do zgłoszenia dołącza się dokumenty potwierdzające uprawnienie do złożenia egzaminu referendarskiego.

§ 20. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje Komisję składającą się z:

- 1) przewodniczącego i sekretarza, którymi są sędziowie delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości;
- 2) 2 do 4 sędziów sądów powszechnych;
- 3) referendarza sądowego.

2. Członków Komisji, z wyjątkiem sekretarza, wyznacza się spośród specjalistów z dziedzin prawa objętych egzaminem.

§ 21. 1. Termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu referendarskiego wyznacza Minister Sprawiedliwości.

2. Nie później niż 45 dni przed terminem egzaminu Minister Sprawiedliwości zamieszcza ogłoszenie o terminie i miejscu egzaminu na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości i w Biuletynie Informacji Publicznej oraz zawiadamia prezesów właściwych sądów okręgowych.

3. Prezesi sądów okręgowych przesyłają Ministrowi Sprawiedliwości listę osób zgłoszonych do zdawania egzaminu wraz z ich aktami osobowymi w terminie 21 dni przed rozpoczęciem egzaminu.

4. Opinie, o których mowa w § 17, powinny zostać dołączone do akt osobowych najpóźniej w dniu egzaminu pisemnego przed jego rozpoczęciem.

5. Najpóźniej na 7 dni przed rozpoczęciem egzaminu przewodniczący Komisji ustala listę osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu oraz, za pośrednictwem prezesów właściwych sądów okręgowych, zawiadamia osoby, które zostały zgłoszone, a nie są uprawnione do zdawania egzaminu.

§ 22. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Przerwa między częścią pisemną a ustną nie może trwać krócej niż 3 dni.

§ 23. 1. Egzamin pisemny składa się z dwóch części, odbywa się w ciągu jednego dnia, w obecności co najmniej dwóch członków Komisji. Każda z części trwa 2 godziny, z przerwą trwającą 30 minut.

2. Na podstawie materiałów zakwalifikowanych przez Komisję lub opracowanych na potrzeby egzaminu zdający:

- 1) w pierwszej części rozstrzyga wniosek w postępowaniu wieczystoksięgowym;
- 2) w drugiej części rozstrzyga wniosek o wpis w postępowaniu rejestrowym.

3. Podczas części pisemnej egzaminu aplikant może posługiwać się tekstami przepisów prawnych, komentarzami i orzecznictwem Sądu Najwyższego.

4. Komisja — w oparciu o recenzję członka Komisji sprawdzającego prace — dokonuje ich oceny, wystawiając dwie niezależne oceny za każdą z prac, uwzględniające: trafność zastosowanych przepisów materialnych i proceduralnych, poprawność techniki wpisu oraz poprawność językową i styl pracy.

5. Ocena niedostateczna choćby z jednej z prac pisemnych powoduje niedopuszczenie do części ustnej egzaminu.

§ 24. 1. Część ustna polega na udzieleniu odpowiedzi na przygotowane przez członków Komisji zestawy 5 pytań, z każdego z zakresów przedmiotowych, o których mowa w ust. 2. Przeprowadzają ją poszczególni

członkowie Komisji w obecności Komisji. Członkowie Komisji mogą zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z wylosowanym zestawem.

2. Zakres przedmiotowy części ustnej egzaminu obejmuje:

- 1) przepisy materialne i ustrojowe z zakresu ksiąg wieczystych, postępowanie wieczystoksięgowe, wybrane zagadnienia z zakresu innych przepisów dotyczących obrotu nieruchomościami oraz wybrane zagadnienia z zakresu prawa bankowego, podatkowego, egzekucyjnego i geodezyjnego;
- 2) przepisy dotyczące ustroju i funkcjonowania podmiotów rejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym, ze szczególnym uwzględnieniem Kodeksu spółek handlowych, prawa spółdzielczego i prawa o stowarzyszeniach, materialne i ustrojowe przepisy dotyczące zastawu rejestrowego i rejestru zastawów;
- 3) prawo cywilne materialne i procesowe, w tym postępowanie upominawcze, elementy prawa upadłościowego, prawa bankowego, Kodeksu spółek handlowych w zakresie czynności wykonywanych przez referendarza sądowego, przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz wybrane elementy prawa rodzinnego;
- 4) przepisy ustrojowe dotyczące sądownictwa, organów kontroli państwowej i ochrony prawa z elementami prawa konstytucyjnego;
- 5) organizację wewnętrznego urzędowania sądów i zakres działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej.

3. Warunkiem zdania części ustnej egzaminu jest otrzymanie ocen pozytywnych ze wszystkich zakresów przedmiotowych, o których mowa w ust. 2.

§ 25. 1. W przypadku niedostatecznego wyniku egzaminu może on być powtórzony tylko raz, nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia jego niezdania, nie później jednak niż przed upływem roku.

2. W przypadku niemożności przystąpienia do egzaminu, spowodowanej chorobą, wypadkiem losowym lub inną ważną przyczyną, prezes sądu okręgowego, na pisemny wniosek aplikanta złożony nie później niż w terminie 1 miesiąca od ustania przyczyny uzasadniającej nieprzystąpienie do egzaminu, może wyrazić zgodę na zdawanie przez niego egzaminu w najbliższym terminie, wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.

3. Aplikant, który z usprawiedliwionych przyczyn nie przystąpił do egzaminu w pierwszym terminie i uzyskał zgodę prezesa sądu okręgowego, o której mowa w ust. 2, może do niego przystąpić w innym terminie, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia ukończenia aplikacji.

4. Aplikant, który z usprawiedliwionych przyczyn nie przystąpił do egzaminu powtórnego, o którym mowa w ust. 1, i uzyskał zgodę prezesa sądu okręgowego, o której mowa w ust. 2, może do niego przystąpić

tylko raz w innym terminie, nie później jednak niż przed upływem 2 lat od dnia ukończenia aplikacji.

§ 26. Oceny częściowe, z wyjątkiem oceny niedostatecznej, mogą być dodatkowo określone oznaczeniem „plus” albo „minus”, przy czym „plus” powoduje zwiększenie wartości oceny o 0,5, „minus” zaś skutkuje jej obniżeniem o 0,25.

§ 27. Komisja ustala łączną ocenę części pisemnej i ustnej egzaminu stopniami:

- 1) celujący — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 5,75 do 6,0;
- 2) bardzo dobry plus — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 5,25 do 5,7;
- 3) bardzo dobry — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 4,75 do 5,24;
- 4) dobry plus — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 4,25 do 4,74;
- 5) dobry — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 3,75 do 4,24;
- 6) dostateczny plus — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 3,25 do 3,74;
- 7) dostateczny — jeżeli średnia arytmetyczna wynosi 2,75 do 3,24;
- 8) niedostateczny.

§ 28. Nieusprawiedliwione nieprzystąpienie do którejkolwiek części egzaminu lub rezygnacja z odpowiedzi w trakcie jej trwania są równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej z egzaminu.

§ 29. 1. Z przebiegu i wyników egzaminu pisemnego i ustnego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący, sekretarz i pozostali członkowie Komisji.

2. Osobom, które zdały egzamin, przewodniczący Komisji wystawia świadectwo zawierające ocenę koń-

cową, podpisane przez przewodniczącego Komisji oraz sekretarza.

§ 30. 1. Za przeprowadzenie egzaminu referendarskiego członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 0,5 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego w stawce pierwszej awansowej, za każdą osobę zdającą egzamin.

2. Wynagrodzenie w wysokości określonej w ust. 1 członek Komisji otrzymuje również za sprawdzenie jednej pracy pisemnej.

3. Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 0,6 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego w stawce pierwszej awansowej, za każdą osobę zdającą egzamin.

4. Za sprawdzenie jednej pracy pisemnej przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości określonej w ust. 1.

§ 31. Do aplikacji rozpoczętej przed wejściem w życie rozporządzenia oraz do egzaminu referendarskiego, który odbędzie się w 2006 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 32. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie aplikacji referendarskiej (Dz. U. Nr 201, poz. 1701);
- 2) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu referendarskiego (Dz. U. Nr 216, poz. 1830).

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*